

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING.

N°. 32.

DEEL II.

1 November 1906.

INHOUD: Dr. A. C. OUDEMANS, Aanteekeningen over Suctoria V. — Jhr. Dr. ED. EVERTS, De standaard-collectie der Nederlandsche Coleoptera. — Jhr. Dr. ED. EVERTS, Coleoptera, in de omstreken van Oldenzaal, Denekamp en Lossen verzameld, Juli 1906. — Dr. A. J. VAN ROSSUM, Excursie-bericht. Bladwespen. — Dr. A. J. VAN ROSSUM, Invloed van het voedsel op *Croesus varus* Vill. — Dr. H. W. VAN DER WEELE, Lijst van Neuropteroïdea, gevonden bij Oldenzaal en Denekamp, ter gelegenheid van de zomervergadering der Ned. Entom. Vereeniging, Juli, 1906.

Aanteekeningen over Suctoria V.

1856. *Ceratopsyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) KOLENATI, Paras. d. Chiropt., Brünn, p. 31. — In TASCHENBERG, die Flöhe, p. 35, lezen wij: »Das Bedürfniss, die Fledermausflöhe unter einer besonderen Gattung von *Pulex* abzutrennen, hat sich bei verschiedenen Autoren geltend gemacht.« In plaats van nu mede te deelen, wie die »verschiedene Autoren« zijn, zegt hij slechts: »KOLENATI vereenigt sie unter *Ceratopsyllus* und...« etc. Ik heb zorgvuldig de literatuur bestudeerd, en vind vóór KOLENATI slechts één auteur, WESTWOOD, 1833, die de vleermuisvlooiën van de andere afzondert. Voor »verschiedene« leze men dus »zwei«. Over het genus *Ischnopsylla* van WESTWOOD rapporteerde ik reeds in de Entomologische Berichten, v. 2, p. 135, van 1 September 1906, Hoewel KOLENATI zijn genus noemt: »*Cerato-*

psyllus CURTIS«, is zijne diagnose zóó gekozen, dat hij in werkelijkheid een nieuw genus voorstelt. *Ceratophyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) CURTIS, namelijk, heeft tot type: *Pulex hirundinis*, een vogelvloo, een vloer zonder abdominaalkammen; *Ceratopsyllus* KOLENATI daarentegen heeft, volgens de diagnose, abdominaalkammen, welke men bijna uitsluitend bij vleermuisvlooiën aantreft. Tot zijn genus behooren: *octactenus*, *hexactenus*, *pentactenus*, *tetractenus*, *dictenus* en *monoctenus* (*sciuri*). KOLENATI geeft geen type aan; het is ook onnoodig een der door hem genoemde soorten als type uit te kiezen, want zijn genus is beslist synoniem aan *Ischnopsyllus* (corr.: *Ischnopsylla*) WESTWOOD, 1833, hetwelk *Ceratophyllus elongatus* CURTIS tot type heeft. Er zijn dus drie redenen om het genus *Ceratopsyllus* KOLENATI vervallen te verklaren: 1. het is synoniem aan *Ischnopsylla* WESTWOOD, 1833. 2. er bestaat reeds een genus *Ceratophyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) CURTIS. 1832. 3. de naam *Ceratopsyllus* werd reeds door GERVAIS in 1844 gebruikt (zie Entomologische Berichten, v. 2, p. 126). Nog wil ik hierbij opmerken, dat BAKER *pentactenus* als type aangeeft, zonder dat daarvoor eenige reden bestaat.

1856. *Ctenopsyllus* (corr.: *Ctenopsylla*) KOLENATI, Paras. d. Chiropt., Brünn, p. 31, noot. Deze naam wordt door hem voorgesteld voor *Ceratopsyllus*: »sollte eigentlich heissen *Ctenopsyllus*.« Derhalve: *Ctenopsyllus* (corr.: *Ctenopsylla*) KOLENATI 1856 = *Ceratopsyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) KOLENATI 1856 = *Ischnopsyllus* (corr.: *Ischnopsylla*) WESTWOOD 1833.

1856. *Ctenophthalmus* KOLENATI, Paras. d. Chiropt., Brünn, p. 33. Woordelijk lezen wij hier: »Der Hausmausfloh und der Maulwurfsfloh hat vor den Ocellen kleine bewegliche Ctenidien und dürfte ein neues Geschlecht »*Ctenophthalmus* KOLENATI« mit mehreren anderen bilden: *Ctenophthalmus musculi*, *C. talpae*, *C. canis*, *C. felis*, u.s.w.« Eenige regels verder noemt hij ook *C. erinacei*. Let wel: KOLENATI schrijft »hat«, niet »haben«.

Hieruit volgt onbetwistbaar, dat *Ctenophthalmus* KOLENATI, 1856, *Pulex musculi* tot type heeft.

1857. *Ceratopsyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) KOLENATI, Paras. d. Chiropt., Dresden, p. 31, = *Ceratopsyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) KOLENATI, 1856; derhalve = *Ischnopsyllus* (corr.: *Ischnopsylla*) WESTWOOD, 1833, zie hierboven.

1857. *Ctenopsyllus* (corr.: *Ctenopsylla*) KOLENATI, Paras. d. Chiropt., Dresden, p. 31, noot = *Ctenopsyllus* (corr.: *Ctenopsylla*) KOLENATI, 1856. Derhalve = *Ischnopsyllus* (corr.: *Ischnopsylla*) WESTWOOD, 1833. Zie hierboven.

1857, September. *Pulex* KOLENATI in Wien. Entom. Monatschr., v. 1, p. 65, = *Pulex* L., 1758.

1857, September. *Sarcopsyllus* (corr.: *Sarcopsylla*) KOLENATI in Wien. Ent. Monatschr., v. 1, p. 65, = *Sarcopsylla* WESTWOOD, 1840, derhalve = *Dermatophilus* GUÉRIN MÉNEVILLE 1838.

1857, September. *Monopsyllus* (corr.: *Monopsylla*) KOLENATI in Wien. Ent. Monatschr., v. 1, p. 65. »Zu *Monopsyllus* (eine Borste an den Fühlern, ein Ctenidium am Pronotum, kein Augenctenidium, kein Zahn am Kopfe) gehört *sciuri* u. dgl.« Men ziet hieruit, dat *Monopsyllus* (corr.: *Monopsylla*) een goed gekarakteriseerd genus is, met *sciuri* als type. Het is onbegrijpelijk, dat BAKER (Proc. U. S. Nat. Mus., v. 27, p. 371) schrijft: »it has been impossible to investigate fully such special cases as *Rhynchoprion*, *Monopsyllus*, etc.« Even vreemd is de bewering van BAKER (l. c.): »No writer on the fleas in the past had made any attempt to designate generic types, and this fact has given rise to the greatest difficulties.« Ik meen duidelijk aangetoond te hebben, dat zoowel CURTIS als WESTWOOD en KOLENATI steeds bij elk nieuw genus de type aangegeven hebben. Voorloopig blijft *Monopsyllus* (corr.: *Monopsylla*) KOLENATI vereenigd met *Ceratopsyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) CURTIS, doch, zoodra *sciuri* van *hirundinis* gescheiden wordt, moet het genus *Monopsylla* hersteld worden.

1857, Sept. *Ctenophthalmus* KOLENATI in Wien. Ent. Mon. v. 1. p. 65: »Unterhalb des Auges ein Ctenidium,« derhalve = *Ctenophthalmus* KOLENATI 1856, type *musculi*. (zie hierboven).

1857, Sept. *Ctenocephalus* KOLENATI in Wien. Ent. Monatschr. v. 1. p. 65. »Ein Kopf- und ein Augectenidium.« »Zu *Ct.* gehört *hyaenae, canis, felis, u. s. w.*« Errare humanum! Wanneer wij in KOLENATI, Meletemata Entomologica, fasc. 5, p. 126 (Petropoli 1846) de beschrijving en de afbeelding van *Pulex hyaenae* naslaan, vinden wij geen spoor van kop- en oogctenidia vermeld of aangegeven! In zijn in 1863 verschenen werk »Beiträge zur Kenntniss der Phthiriomyriaden; Versuch einer Monographie der Aphanipteren, Nycteribien und Strebliden« plaatst KOLENATI dan ook *hyaenae* onder *Pulex*. Uit ondervinding weten we, dat we met KOLENATI voorzichtig moeten zijn. Ik verzocht daarom aan het K. K. Naturhistorisches Hofmuseum te Weenen mij het originalexemplaar van KOLENATI toe te zenden. De buitengewone welwillendheid waarmee aan mijn verzoek gevolg werd gegeven, verdient eene bijzondere vermelding. Het resultaat van mijn onderzoek was, dat werkelijk *hyaenae* geen spoor van ctenidia vertoont! Wij nemen derhalve *canis* als type aan. Op *hyaenae* kom ik later terug; ik deed er nog eene belangrijke ontdekking aan, zij behoort namelijk tot het genus *Vermipsylla* SCHIMK.

1857, Sept. *Ceratopsyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) KOLENATI in Wien. Ent. Mon., v. 1, p. 65, = *Ceratopsyllus* (corr.: *Ceratopsylla*) KOLENATI 1856, derhalve = *Ischnopsyllus* (corr.: *Ischnopsylla*) WESTWOOD, 1833. Zie hierboven.

1859. *Ctenophthalmus* KOLENATI, Fauna des Altvaters, p. 65 = *Ctenophthalmus* KOLENATI 1856. Zie hierboven.

1859. *Ctenocephalus* KOLENATI, Fauna des Altvaters, p. 66, = *Ctenocephalus* KOLENATI Sept. 1857.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.